

CAMERA FILM præsenterer

GUD VÆRE LOVET

Af François Ozon

Danmarkspremiere den 28. november

Synopsis

Den 40-årige bankmand Alexander lever lykkeligt med sin hustru og fem børn i Lyon. Men da han en dag finder ud af, at præsten, Fader Preynat, der misbrugte ham seksuelt i barndommen stadig praktiserer og arbejder med børn, ripper erindringen op i fortidens traumer. Han samler og tager kontakt til kirken - og får også Fader Preynat til at indrømme sin skyld. Men han beder ikke om tilgivelse, og da Alexander erfarer, at kirken ikke sanktionerer Preynat trods indrømmelserne, sætter Alexander et større apparat i værk. For der er mange ofre. Deriblandt François og Emmanuel, der også er martret af barndommens overgreb. Sammen danner de en forening, der skal kaste tiltrængt lys over sagen og kirkens hemmeligheder, men de møder modstand både i de religiøse institutioner og i egne familier.

François Ozon, der senest var aktuel med thrilleren 'Dobbelt begær' (2017) og det sort/hvide mesterværk 'Frantz' har baseret 'Gud være lovet' på virkelige begivenheder og resultat er en mørk, harmdirrende fortælling om umenneskeligt (magt)misbrug. Filmen var i hovedkonkurrence i Berlin i februar, hvor den vandt Sølvbjørnen.

Det institutionelle hykleri

Sagen om Fader Bernard Preynat i 2016 rystede den katolske kirke i Frankrig og verden over. Han tilstod at have misbrugt 70 børn gennem 30 år, og alligevel tøvede de katolske myndigheder med at drage konsekvenser af forbrydelserne.

Ozon indleder 'Gud være lovet' med oplæsning af en række af de breve Alexander (Melvil Poupaud) skriver til og modtager fra kirken i Lyon. Først gennem den venlige, men tilbageholdende Régine Maire (Martine Erhel), der etablerer kontakt til Preynat (spillet af Bernard Verley som ældre og af Yves-Marie Bastien som ung) og senere også til kardinal Barbarin (François Marthouret). Begge lader til at tage Alexanders anklager meget alvorligt og insisterer overbevisende på, at seksuelt misbrug af børn ikke hører hjemme i den katolske kirke.

Alexander er glad for kirkens umiddelbare respons, ikke mindst fordi han og hustruen Marie (Aurélia Petit) har valgt at lade deres børn opdrage i den katolske tro. Deres to ældste drenge står for at skulle firmes i samme kirke, som Alexander kom i som barn, og Barbarin forsikrer tydeligt, at sådan noget aldrig vil forekomme igen.

Men intet sker, og selv efter at være blevet lovet, at Preynat ikke længere har med børn at gøre, kan Alexander til sin rædsel erfare, at det ikke er tilfældet. Tværtimod bestrider han præcis de samme poster, der gjorde ham i stand til at tage Alexander ind i mørkekammeret i weekender og snige sig ind i hans telt på kirkens spejderrejser.

Derhjemme bakker Marie ham op, men da han til et arrangement hos sine forældre, fortæller sin tilknappede mor, at han er i gang med en sag mod Preynat, er det småt med forståelsen, selvom Alexander forklarer, at hans primære ærinde er, at beskytte børn i dag. "Det er over 30 år siden," konstaterer moderen tørt, inden hun konkluderer, at sønnen altid er ude på at "lave rav i den". Og netop den tidlige afstand præsenterer sig som en udfordring, idet der er en forældelsesfrist på 20 år på den slags sager.

Hykleriet er højtrungende i 'Gud være lovet', som da Barbarin insisterer på, at Alexander ikke bruger ordet 'pædofil' om Preynat, eller da han i retten fortæller sig og kommer til at sige, at de fleste af sagerne "Gud være lovet" er forældede. Der er langt fra sympatisk anerkendelse til handling.

Forbrydelse og skam

Alexanders ihærdige på som minimum at få bortvist Preynat resonerer højt og rammer efterhånden andre af præstens ofre. Heriblandt François (Denis Ménochet), der modsat Alexander for længst har vendt troen ryggen og lever som ateist. François er i udgangspunktet ikke spor interesseret i at blive viklet ind i en sag, han har brugt det meste af sit voksne liv på at fortrænge. Men da han alligevel begynder at grave, står det klart, at han ikke kan forblive uinvolveret.

Ozon lader elegant fortællerpositionen skifte fra Alexander til François og beriger os dermed med endnu et perspektiv på sagens uhyrlige omfang. Sammen med vennen Gilles (Éric Caravaca), der også er blevet misbrugt af Preynat, stifter han en forening ('Bryd tavsheden'), der skal samle hans ofre. Og pludselig går det stærkt. Alexander slutter sig til dem, og det vrirler ind med henvendelser. En af dem fra Emmanuel (Swann Arlaud). Modsat Alexander og François har han ikke stiftet familie. Forholdet til kæresten går dårligt, han dør med epileptiske anfald og selvom han er kategoriseret som højintelligent har han ikke fået meget ud af livet. Emmanuel er både aggressiv og ekstremt følsom og skyder skylden på Preynats overgreb.

Selvom alle ofre i 'Gud være lovet' er forskellige, har de skammen til fælles. En skam, der manifesterer sig i lavt selvværd, seksuelle komplekser og en grundangst i tilværelsen. På hver sin måde har deres forældre også valgt at vende det blinde øje til. Nogle har været forstående og stoppet kontakten til kirken, men ikke taget affære og anmeldt sagerne til politiet, hvorfor en underforståelse af at forbrydelsen er et kirkeligt anliggende har etableret sig.

Ozon forvalter det følsomme materiale med stort overblik og moden loyalitet. Modsat andre af instruktørens film er det i 'Gud være lovet' ikke de formæssige eksperimenter, der er i hovedsædet, men derimod den sprængfarlige historie fra virkelighedens uhyrligheder. Ozon formidler uden sensationslyst og menneskeliggør smerten gennem sine tre misbrugte hovedpersoner.

Efterskrift

Fader Preynat antages at være uskyldig. Hans retssag er ikke berammet. Den 4. juli 2019 blev han fradømt kjole og krave ved den kanoniske ret.

Den 7. marts 2019 blev Kardinal Barbarin idømt seks måneders betinget fængsel for at have undladt at reagere på pædofilanklager. Han har anket dommen.

I august 2018 blev forældelsesfristen udvidet til 30 år fra myndighedsalderen.

Instruktørbiografi

François Ozon (f. 1967) fik sit internationale gennembrud i 2002 med den kulørte mordpastiche '8 kvinder', hvor han forenede et væld af Frankrigs store skuespillerinder i en munter musicalmordgåde. Siden har Ozon gjort sig bemærket med alle sine film, der dristigt leger med genrekoderne og har et formsprog ud over det sædvanlige. Han studerede instruktion på den franske filmskole, Le Femis og lavede flere kortfilm, der allerede bar præg af den stil, der senere skulle blive hans særkende: undersøgelser af seksualitet, mellem menneskelige relationer og filmverdenens genrekonventioner. I 1998 spillefilmdebuterede han med den anmelderroste 'Sitcom'. Ozon har vundet flere priser for sine film og været nomineret til både Guldpalmen i Cannes, Guldløven i Venedig og Guldbjørnen i Berlin.

Filmografi

Gud være lovet (2018)
Dobbelt begær (2017)
Frantz (2016)
Min nye veninde (2014)
Ung & smuk (2013)
Selv i de bedste hjem (2012)
Potiche (2010)
Le refuge (2009)
Ricky (2009)
Angel (2007)
Tid til afsked (2005)
5X2 (2004)
Swimming Pool (2003)
8 kvinder – og et mord (2002)
Under sandet (2001)
Dråber på hede sten (2000)
Criminal Lovers (1999)
Sitcom (1998)

Credits

Alexander Guérin
François Debord
Emmanuel Thomassin
Fader Bernard Preynat
Kardinal Barbarin
Gilles Perret
Régine Maire

Melvil Poupaud
Denis Ménochet
Swann Arlaud
Bernard Verley/ Yves-Marie Bastien
François Marthouret
Éric Caravaca
Martine Erhel

Klip
Kamera
Originalmusik
Manuskript
Instruktion
Producere

Laure Gardette
Manuel Dacosse
Evgueni Galperine og Sacha Galperine
François Ozon
François Ozon
Eric Altmayer og Nicolas Altmayer

Originaltitel
Længde
Lande/år

Grâce à Dieu
137 minutter
Frankrig og Belgien/2018

www.camerafilm.dk